

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

OSLO, 22.10.2007

Deres ref.: 200704381-/JOV, Vår ref.: 07/1781-2

Saksbehandler: Kristian Rose Tronstad

Seksjon for Levekårsstatistikk

Høring - forslag om innføring av aktivitets- og rapporteringsplikt i diskrimineringsloven og i en ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til brev og høringsnotat av 17/9-2007 om innføring av en aktivitets- og rapporteringsplikt i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

SSB vil begrense være innspill til de punktene hvor departementet ber om synspunkter på rapporteringsplikten, hva den skal omfatte og at den ikke omfatter registrering av ansatte (jf side 11 i høringsnotatet).

Avgrensning av risikopopulasjon?

Dersom man ønsker å rapportere og jobbe planmessig med å fremme likestilling, og øke rekrutteringen av etniske minoriteter og funksjonshemmede, så er det viktig at risikopopulasjonene defineres. Man trenger en oversikt over hvilke befolkningsgrupper det er som er i fare for å bli diskriminert. En bedrift eller offentlig etat som ønsker å evaluere tiltak og planer for likestilling, bør ha en oversikt over befolkningsgruppene de ønsker å rekruttere fra, og hvilke kjennetegn disse gruppene har.

FNs rasediskrimineringskomité har i sin siste landrapport¹ uttrykt bekymring for at Norge ikke har oversikt over befolkningens etniske sammensetning. SSB har i brev² til Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID), redegjort for bakgrunnen for at personer med etnisk minoritetsbakgrunn, men også nasjonale minoriteter og urfolk, ikke fanges opp av vår befolkningsstatistikk. SSBs anbefaling er at *landbakgrunn* kan brukes som en erstatning for etnisk bakgrunn.

I forbindelse med høring om ratifisering av FN konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne har SSB i brev³ til AID redegjort for statistikk og datainnsamling, og om rapportering til FN om tiltak og utvikling for målgruppen.

Henvisningen til de to dokumentene ovenfor illustrerer noen av utfordringene med å innføre en rapporteringsplikt for etniske minoriteter og funksjonshemmede på bedriftsnivå. Eksempelvis vil en bedrift som registrerer sine ansattes etniske bakgrunn, ikke kunne relatere denne informasjonen til en populasjon utenfor bedriften, simpelthen fordi det ikke finnes en oversikt over befolkningens etniske sammensetning. Det blir dermed vanskelig å rapportere i hvilken grad arbeidstokken i en bedrift speiler arbeidsstyrken i det området hvor bedriften rekrutterer sine ansatte fra.

¹ CERD: (2005): Seventeenth/eighteenth periodic report submitted by Norway under article 9 of the international convention on the elimination of all forms of racial discrimination.

² Deres ref. 200600598-/BUN

³ Deres ref. 200401216-/CBK

Personvern og rapporteringsplikt

En aktivitetsplikt til å fremme likestilling vurderes i høringsnotatet som lite effektivt uten at aktiviteten følges av en rapporteringsplikt. Departementets vurdering av rapporteringsplikten er at den: [...] *rapporterer både om tilstanden i virksomheten når det gjelder arbeidsstyrkens sammensetning, og om gjennomførte og planlagte tiltak. Et alternativ er at det stilles krav til rapportering bare om gjennomførte og planlagte tiltak[...].*

Departementet konkluderer med at det bare skal stilles krav til rapportering om gjennomførte og planlagte tiltak. Det er personvern hensyn som veier tyngst for å velge en mindre ambisiøs rapporteringsplikt. Departementet åpner likevel for at det med samtykke fra arbeidstakerne kan gjøres enkle kartlegginger som ledd i gjennomføringen av aktivitetsplikten. Her foreslår departementet at landbakgrunn kan brukes som en operasjonalisering av etnisitet.

En løsning som ikke ser ut til å være vurdert i høringsnotatet, er å bruke registeropplysninger om de ansattes landbakgrunn, og registeropplysninger om bedrifter for å rapportere om sammensetningen i bedriftene. Denne måten å rapportere om f eks innvanderandel i sentraladministrasjonen er bestilt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) og levert av SSB i flere år. Det er altså teknisk mulig å beskrive en bedrift eller offentlig etats innvanderandel ved å koble ulike registre, men andre forhold som konfidensialitetshensyn begrenser publisering av slik statistikk. Konfidensialitetshensynet vil rette seg både mot (1) virksomheten og (2) de ansatte.

(1) Å lage statistikk på virksomhetsnivå, vil i utgangspunktet være i strid med statistikkloven § 2-6 mht publisering. Det finnes unntak fra loven § 2-6 som muligens kunne komme til anvendelse, men det må utredes grundigere.

(2) Konfidensialitetshensynet til de ansatte ivaretas, dvs at vi vil måtte undertrykke små verdier. Dette gjelder uavhengig av om virksomheten selv samtykker.

Konklusjon

SSB mener at rapporteringsplikten slik den er beskrevet i høringsnotatet er lite konkret på hva en offentlig eller privat arbeidsgiver må gjøre for å tilfredsstille aktivitets- og rapporteringsplikten.

Vennlig hilsen

Øystein Olsen